

JÁSZKUN POLGÁR.

Közérdekű, gazdasági, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelen minden csütörtökön.

Előfizetési feltételek:	Szerkesztőségi iroda:	Hirdetések díja:
Május 1-től augusztus végéig . . . . . 2 frt.	I. tized, 84-dik szám alatt.	Egy 3 hasábos petit sor helye . . . . . 10 kr.
" deczember " . . . . . 4 frt.	Kiadó hivatal:	Többszöri hirdetések engedélynyben részesülnek.
	Gerzsány Antal, II. tized, saját házában.	Kinestári illeték külön . . . . . 30 kv.
		Nyilttér sora . . . . . 25 kv.

Tisztelettel tudatjuk, hogy lapunkra előfizetéseket a **LITASSY TESTVÉREK** című helybeli közéletismerésben részesülő cég is elfogad.

A helybeli ifjúsághoz.

Nem régen a „Jászkunság“ című lapban a burnótszelence legeslegényéből kicsipentett tudományosság színpantásából merített ezikk tömeg jelent meg, e czím alatt: *Juventus ventus*. Nem akarunk rá bővebben reflektálni, mert minden körülmények közt tiszteletben tartjuk a rómaiak azon elvét, hogy a holtakról vagy jót, vagy mit sem illik beszélni. Legyen tehát szabad ama halottat agyonhallgatnunk.

Mi tehát, midőn helybeli ifjúságunkhoz intéztünk néhány őszinte szót, azt saját tapasztalatainkon alapuló meggyőződésből merítettük.

Pájdalom! kétségbe vonhatlan valóság az, hogy városunkban a társadalmi élet számai egészen össze vannak kuszálva.

Nekünk legszentebb meggyőződésünk először az, hogy ezen összekuszáltság a fiatalság egy részének (frakciónak) egy téves lépéséből eredt,

s másodsor, hogy ezen összekuszál-

ságot egyedül csak az ifjúság volna képes Ariadne fonallá gombolyítani.

Még két évvel előbb városunk társadalmi élete meglehetősen élénk volt, s ma már valódi hulla.

Pedig éppen két év, sőt még kevesebb idő előtt méltán remélhetjük társadalmi életünknek teljes regenerációját.

Mert ez időben kezdett ifjúságunk az ifjúsági kör megalakításához.

És ime éppen a honnan életet reméltünk, jött a halál.

Jött pedig egy örült ambiezióból.

Mielőtt ifjúságunk még kellő, sőt a mint illik vala, teljes számban körre alakult volna, H— Dezső néhány kuszapajtása által kikiáltatá magát elnöknek.

Ez az illető kikiáltóktól téves, magától pedig a kikiáltottól örült lépés volt.

Egy oly nemesak számra, de szellemi kinessékek is gazdag ifjúságnak, mint városunké, körelnökeül multhatatlanul olyat kell választani, a ki úgy *társadalmi műveltségére, mint tudományos képzettségére legjelesebb társaival legalább is egy színvonalon álljon, sőt ha lehet valamennyi fölé emelkedjek.*

Hogy e fölönynek H— Dezső legkevesébe van bírtokában, meg vagyunk győződve, miszerint ismert szerénységével ő maga is készséggel bevalandja.

Anonkivül az ily elnöknek férfias szilárdsággal, erélylyel és főképen az önértzet szülte bátorsággal kell bírnia, már pedig H— Dezsőt gúnyolnánk, ha e tulajdonok urának mondanók. Pedig mi őt gúnyolni nem akarjuk.

Ezen elkerülhetlen elnöki kellékek hiánya okozá, hogy ifjúságunk e magasztos eszmét kénytelen volt egészen eljéteni.

És ez városunk ifjúságát kitünően jellemzi.

Mert nem csak módjában, sőt jogában is lett volna azon elhírtelenkedett frakciónális elnöki választást megsemmisíteni, ámde a műveltség sugallta

MINDENKI SZÁMÁRA.

Horácz ódáiból*)

V. könyv, 2-ik óda.

A mezei élet dicsérete.

Boldog ki minden hivatalt kerülve, mint
Hajdanta jó elődeink —
Saját tulokján forgat ősi telkeket,
Kamat nyugótól mentesen;
Kit nem riaszt esatákra a vad barsona,
S bőségtengerár nem borzogot; —
Tárgyalni nem jár, s a hatalmasok kevély
Küszöbjein nem ácsorog; . . .
Hancm most a borág földserdült vesszejét
Sudarral párosítja, majd
Gyümölcsösének új hajtásu sarjait
Nemesb ágakkal oltja be;
Vagy megtekinti, szökdecselve mint legel
Kis nyája a völgyoldalon, —
Most méhköpűiből esorog le őde méz,
Majd nyírja a szelid juhot,

*) Midőn szerenésnek van a költők királyának műveiből e kitünő tollból eredt remek fordítást közölhetni, reméljük hogy az egyénemely verszöngével ejtett esorbát kiközösöztük.

A szerk.

És a midőn arany firtokkal ékesen
Az ősz hozzája beköszönt:
Mi kéj szakitnia saját oltványiról
Almát s bíbor gerezdeket
Ajándokul a földműves nemtőinek,
— Nektek, Sylvan s Priap apó . . . .
Mi kéj, heverni a vén hársnak árnyiban
Vagy a viruló pázsiton,
A vígan eszergedő patak zenéjénél
S a gerliezék bögési közt,
Melyek szelid őszhangba olvadozva, szép
Álomba szenderitenek . . . .
Majd a midőn berázza dörgő Jupiter
Hó-öltönyébe a mezőt:
Vagy obfalkával szortija a dühös
Vadkant feszült halóiba, —
Vagy eselfogásával falánk rigót kerit
Hurokra, s a sik téreken
Felénk nyulakra tart választatot, s kövér
Zsákmányra tesz mulatva szert.
Feloldjem-e a kéjt, s az édes perczeket
Miket közben szerelme nyújt?
Ha szende hölgye hűn megosztva véle a
Ház és szülöttek gondjait:
(Minő a nap sütötte fűrgő nő Sabín
S Apuliának térein) —
Vidor lángot gyulasztva a szent tűzhelyen,
A faradt férj jöttére vár:

S a jóllakott nőtök akolba zárja, ha
Mogéjte duzzadt tölgyeit; —
És ön-termelte bort csapolva asztalát
Nem vett étkekkel rakja meg; . . . .
A haltenyésző Lakrinnak esigája, vagy
A rhombok és az osztorok,
— A melyeket dalmát partokról bajt elő
A teli fürgeteg dühe —,
Vagy Afrikából szárnyasok, s a jön fogoly
Nem izlenek jobban nekem, mint a saját
Olajfaim gyümölcsei,
Vagy mint a sóska, mely a dús réten terem,
S a vér-ndítő málnafürt; —
Vagy mint a farkas körmiből kivett gida.
S a bárány Termin ünnepén. —
Ily étkezés között mi kéj szemlélni a
Jollakva megtért nyájakat,
Szemlélni fordított ekével a nyakán
Miképp ballag be a tulok, —
S miként rajong a csillogó tűzhely körül
A háznál nőtt bérés család.

* * *

Alighogy elszavalja ezt az uzorás,
S mármár parasztoknak csapva fel:
Behajlja tőkét ma; — ámde más napon
Új áldozatnak nyújt hitelt.

finomságnál fogva nem akarták — noha megérdemelte volna — az illetőt megpírtani, s inkább magát az eszmét ejték el.

Megvalljuk, hogy ezzel a műveltségi gyöngédség túlságosan nagy áldozatot hozott.

Ámde nekünk kötelességünk lévén társadalmi életünk érdekei felett örködni, mi — akarva — sem gyakorolhatunk ily túlfinom gyöngédséget, hanem az úgy iránt tartozó kötelemünkkel és journalistai jogunknál fogva kitérjük a valót, meg lévén győződve, hogy H— Dezső szavaink, s állításunk igazságát belátva — le galább önmaga irányában játszandja a hős szerepét — s leküzdvé a gyermek hiúság örvöngő képzelgéseit, önmagától leteendő az ifjusági kör elnöki tisztét, szerencsésének tarthatva, ha ily ifjuság tömében közhasznosként működhetik.

És mihelyt — remélni akarjuk, hogy mielőbb — H— Dezső ünnepélyesen leköszönt, ifjuságunk az elejtett szép eszmét újból felkarolhatja, s midőn annak színe java együtt lesz, válaszsának kebelükből egy kitérő tagot elnökül; vannak többen, kik e polezra érdemesek, s megvannak győződve, hogy ügyes, és élyes, tapintatos és erélyes elnök alatt ifjuságunk elsőtől az utolsóig sorakozni fog.

Ha pedig ifjuságunk összetartand, csak rövid idő kérdése leend, társadalmunk kuszált szálainak lebonyolítása.

Mert hiszen a társadalom életető napját, sőt legfőbb létszervét az ifjuság képezi.

Dici, et salvavi animam meam!

T

Tous les trois.

Alig van lapunk olvasói közt oly uram bátyám, vagy ösém uram, a kik a Tarokot, e legérdekesebb társas kártyajátékot legalább hiréből ne ismernék.

E játékban a fő szerepet a Tous les trois, vagy is a három matador a Skiz, a Huszonegy és a Pagát viszi. Ámde e három fő kártya csak akkor győz, ha van mellette minél több kisebb nagyobb támogató tarok.

A mi Tous les trois-nk egy reggelen arra ébredett, hogy hármeskán egyedül maradtak, mert a többi kisebb nagyobb tarok — nem tűrhette e matadorok hatalmaskodását — átpártolt az ellenjátékosokhoz.

Ekkor kezdett a Skiz zavarba jönni.

Jobbra balra nagyon kezdék tarokba szorítani.

Összesugott tehát két matador társával és szolt vala imigyen:

— Kedves hű Huszonegyem, az igazságos végzet úgy akarja, hogy mi elveszítsük a játszmát, de mielőtt megadnám magamat, ismert mindent merő természetemmel, a végsőket kísértendem meg. És mert leginkább engemet a Skizt üldöznék, ám engedd, hogy a te bőrdöbe

bujhassak kedves: Huszonegy! Letépem szívemről a lakatot, mi hozzád oly vasasan csatolt s isten veled.

És a Huszonegy — fájós szívvel ugyan, — de távozott.

A Skiz bele bujt a Huszonegybe. Vagy is degradálta magát.

Mitsem használt.

A hosszasan elnyomott tarokok sokkal jobban el valának keseredve, semmint az első támadást megelégtették volna.

Rárontottak a Huszonegygyé devalválódott Skizre.

És a Huszonegyes bőru Skiz újból kénban volt, s e kénjában megsimogatva a Pagátot szólt: Kedves Pagátom te rád méltán alkalmazhatók a nagy Schiller ama szavai: a mór megtévé kötelességét, de most fájdalom a mondat másik részét is alkalmaznom kell t. i. a mór mehet. Igen menj! És pedig nem mint ígérém minster titkári bársony köpenybe, hanem csak régi i(—)tató papirbéli lebbentyűdbe burkolva.

A pagát ügyes furkó lévén, nem ptyergett, mint az érzékeny Huszonegy, hanem fűtyörzsre szaladt, sőt szökött meg a devalvált Skiztől.

A Skizből pedig lett: Pagát ultimo!

Csakhogy az ellentarokok elütötték.

És így végleg elveszté a játszmát.

T.

Nyilatkozat.

Az esett értésemre, hogy valami hitvány ember csak amúgy suttymban azt ptyekázta volna: mihelyt a „Jászkun polgár“-ban már mostan másod ízben megjelent, és országgyűlési képviselő Sipos Orbán úr személyre vonatkozott ezikkék, úgy az újdonságok rovatában is felvett közlemények, — jolesen pedig a 9-ik számban közölt egy darab 1000 frtos talált bankjegy hova fordítását tárgyazó kutatások, mind az én munkám volna, vagy legalább is az én besugósom folytán látták, és látnak napvilágot. — Ez volna tényállása az állított piszkos ptyekának.

A midőn tehát itten öszintén és ünnepélyesen nyilvánítom, hogy igen is irtam, de csak is egy ezikkéskét irtam. — ennek azonban a Jászkun polg— akarom mondani: a b. e. Jászkunságban, mint az időben még baloldali lapbani közzétételét az igazságot és hazafiságot magas hangon hirdető baloldali tanítványok a mestertől — bár nem egyhangúlag — megtagadták; — de a Jászkunságba, akarom mondani a Jászkun polgárba odigolé még semmit sem irtam, — de még csak nem is sugtam be senkinek semmit, — tanuskodjék mellettem Allah! és Mohammed az ő prófétája! — bírván és fogván ezt tenni az ő segélyükkel, s nem is úgy suttymban és álarcz alatt, miként azt offéle ptyekázó, sötétséget kereső hitvány, aljas emberek teszik. Egy idejűleg bátor vagyok azt is nyilvánítani: hogy a kik a drágán fizetett netaláni hivatalos munka mulasztásával a közönség rovására elfléket gyártani birnak lelkiismerettel, de ellenemben behizonítani nem képesek: azokat egyről egyig piszkos

nyelvű szennyes kofáknak, holdat ugató csahosoknak, kislökü kétkulcsoz hitvány sepredekeknek nyilvánítom. — Kijelentve egyszermind komolyan azt is: hogy a Hadjáratos — ha úgy tetszik — bár mily részről is ezennel elfogadottnak nyilvánítom.

Kelt Jászberényben, Jun. 29-én 1874.

Pethes József.

Jászberényben, Junius 28. 1874.

Helyőirgazító válaszul a „Jászkun polgár“ f. évi 9-ik számában foglalt, és személyemre vonatkozott közleményre.

Nem tudom, nem bírom felfogni, mit gondoljak azon közleményről, melyet T. szerkesztő úr becses lapja 9-ik számában személyemet illetőleg éríteni jónak látott. — Sokáig tűnődtem, s gondolkoztam a felett, mi volna jobb reám nézve, hallgatni-e vagy felelni? végre is: bár nem egész nyugodtsággal — ez utóbbira határozám el magamat, — teszem tehát ezt természetemhez híven egész őszinteséggel és határozottsággal. Ugyan is:

Öszintén mondatom önnek, hogy ez alkalommal tévesen volt értesítve, mivel egri Érsék úr ő kegyelmessége itten 4 napi mulatása alkalmából nálam látogást nem tett, és azt nem is affektáltam, — de nem tette azt Doktor Samassa József volt képviselő társam sem, — bár több régi, s kedvező körülményeknél fogva ez utóbbira számoltam, sőt igényt is tartottam. — A tévedés onnét keletkezhetett, hogy ugyan ez alkalommal itten mulató főtisztelendő Babits ^{Apolló} egri kanonok úr ő nagysága, mint régibb korú jó barátom s volt képviselő társam, szíves volt házamat személyes lealízásával megbesélni.

Igaz ugyan, hogy én farkesóváló, tola-kodó s bálványokat imádó — lettek légyen e bálványok ezüst, vagy aranyból, vagy akár brillantokból — modern korú Jesuita soha sem voltam, — de annál őszintébb tisztelettel viseltetem a realitások, az erkölcsi és szelle-mi tekintélyek, a magasabban gondolkodó fensőbbégek iránt, — és hogy jellemem e tekintetben határozott és kristály tisztá: a Jászkun közvéleményre, a népre! (s itt elfogadom T. szerkesztő úr által érdekében tett ama kitétel: hogy engemet a Jész nép tisztel és becsül) — azon népre, melynek b. e. apám után osztatlan bizodalmaival máiglan is — miként közöttünk, még a eselszövk nagymesterét is ideértve, senki más — dicső-kedhetem, — hivatkozom; — és mert én úgy is eselekszem a mint érzek: volt képviselő társam és barátom Doktor Samassa József szepesi püspök urat, az egri érseki székre lett szerencésé kinevezése alkalmából hozzá inté-zett levelem által szíves készséggel, lelkesült örömmel üdvözöltem, — továbbá a midőn mostan bennünket mint fópásztor egyházi kör-utja alkalmából meglátogatni méltóztatott, a tisztelgő városi küldöttség élén hivatalosan fogadtam, — és így mint katolikus ember, fópásztorom iránt a hivatalos tisztelet minden lehetőségét is megtettem, — de végre: mint volt képviselőtársamat, a Doktor Samassa József urat, itteni mulatása alkalmával személyesen is felkerestem és megtiszteltem, — és én azt hiszem, hogy mind azono köteles-ségeket megtettem, mit az ugynevezott hivatalos illemszabály parancsolt, — de sőt nem mulasztottam el azt sem, mit a társadalmi szabály egy jól nevelt és mivel embertől elvár.

Hogy mégis aztán a jó nap kívánata után, fogadd Isten nem következett, az fáj! mélyen fáj! ennyire — nem érdemlett uton — parvenue-nek lenézett lelkennek! — Ám de — titkok titka — azért nem fogjuk fejűnköt

falba verni.*) — Dixi, et salvavi animam meam. — Éljen a vérig kiesigázott, az igazságot szomjazó, türelmes szegény adózó nép!

Pethes József.

Kinek mi a baja?*)

× Szőlős gazdáink panaszkodnak, hogy ezidén, ha talán jó is, de kevés boruk lesz. Nem baj! még is eltarthat jövő szüretig, mert a közelgő képviselőválasztáskor nem lesz borra szükség, miután nem a mámor, de a kiocsudott közlétség fog szerepelni.

Interpellatio

Jászberény város hatóságához.

Tekintve azt, hogy már két éven át nyaranta városunkat a borzasztó cholera pusztítja, s ennek fő előmozdítója a Csinesca:

Kérdést intézünk a t. városi hatósághoz, szándékozik-e a Csinesát lejténkeztetni, s illetőleg annak szabályozására s vízzel ellátására a kollő lépéseket haladéktalanul megtenni.

Több Csinesaparti lakos.

Néhány év előtt a fővárosban egy szegény özvegytől bizonyos biztosító társaság (nem magyar) holmi alkifogások alapján megtagadta a meghalozott férje utáni járadékot. Egy napi lap számakozva a szegény özvegyen napfényre hozta az egész tényállásokat e mászavakkal: Szándékosan a biztosító társulat ezen jogos követelést elmulasztotta? A biztosító társulat fülét sem mozdítja meg. Ekkor a lap naponta csupán a fenti kérdést rendszeresen ismétlé hasábjain s imo rövid idő múltán, a kérdés eltűnt a lapról, mert a biztosító társulat kielégíté az özvegyet.

Ime mi is ezen égető vagy is vizenyős Csinesca-féle kérdésben, mindaddig ismétlendjük fenti interpellatiónkat, míg a Csinesca szabályozva nem leand.

Egy öreg ur azon panaszszal lépett be a szerkesztőséghez, hogy neje s leányát őt éhhalálra kárhoztaták, s kért, miszerint panaszának lapunk rovatában engedjünk némi helyt; nagyon szívesen bárkinek méltányos panaszát fölvevénél bármikor is, de bocsásson meg az öreg úr, mert az csak kolmark, és mi ellenkezőről vagyunk meggyőződve, mivel is nem csak annyit kap, mi testi egészségének fontartására elégséges, de még többet is, ha csak azt nem hozza összkapcsolatba az éhhalállal, hogy családja neheztelt azon szeszélyért, mivel őn egy kirándulás kedvéért külön fogatot vett, melyet már másnap fele áron adott el. (Bizony ha így gazdálkodik, úgy csakhamar beüt a Krach, valóban közel az éhhalál. A szerk.)

Sokan zúgolódnak a városi hatóság azon eljárása ellen, hogy a tűzi fecskendők a legrosszabb karban tartatnak s némelyek közülé nem is használhatók. (Bizony nagyon helyesen temén a v. hatóság, ha jó tűzi fecskendők-ről gondoskodik és nem üresen állnának, hanem telve vízzel; hogy ne akkor kellene még vízzel szaladgálni mikor már az épületek hamuvá válnak. Szerk.)

Hangverseny.

melyet Riszner József zenetanár ur vezénylete mellett városunk tanulóifjúsága önképző-egylete javára f. hó 4-én rendezett.

1. Prolog. Irta Toldy Ferencz. Hőbortosan összeböngészte, s agyonroezitálta Gole-

*) Azt hisszük, sőt biztosan merjük állítani, hogy e fűpásztori mulasztás is a jász pakkli kifolyása volt. A szerk.

nich Károly ur. A közönség pedig végig a l u d t a. Különbön öszintén bevalljuk, hogy mi az egész felolvasásból csak egy szót értettünk meg kellően, és pedig azt hogy: Schwindel!

2. Népdalok. Úgyeson éneklé a gymnasiumi vegyes kar.

3. Szavaltat. A búbjajos féselő rózsabimbóhoz ikertestvérként hasonlító Kléger Ilka szende s kedé hangu előadásával lelkes tapara ragadá a közönséget.

4. Rondó. A geniális, és határozott zenei talentumot már is eláruló Halmay Kezi lopte meg a közönséget ügyes és átértzett zongorajátékával. Volt taps és éljenzés. Megérdemelte.

5. Szavaltat. Boleznay Dénes által. Mi már több ízben ugy a szavaltat, mint a szinpad terén e derék ifjuban határozott komikai talentumot fedeztünk fel. Ma tehát annál is inkább meglepett, mert bebizonyítá, hogy a Lyrai, drámai szakmához is kiváló képességgel bír, mert ez alkalommal kellő lágyassággal, ügyes hanghordozással, s valódiilag átértzett melegséggel szavalt. Fogadja teljes elismerésünket. Csupán csak azért neheztelünk rá, hogy a Prolog felolvasóját, helyes hanghordozásra be nem tanította.

6. Egyveleg Ernániból. Jól betanulva játszá zongorán Kiss Gizella, és Ilonka kisasszonyok.

7. Szavaltat. A történetileg híres kun hőlgyek egy kedves mintaképe Nagy Ilonka meglepő ügyességgel, s gyöngéd ifju korát felülmuló nyugalommal s átgondoltsággal szavalt. A végszak következtében Doktissimus ur dühös morgásban tört ki, amde a szünni nem akaró viharos taps elnyomta azt.

8. Trio. Zongorán, hegedűn, s harmoniumon előadva. Megbocsát nekünk az édes papa, ha öszintén kimondjuk, miszerint a pizeti Riszner Annácska ez alkalommal nemcsak Veisz karmostertől, de még saját édes atyjától is elnyeré a siker dícsőségét.

9. Szavaltat. Lázár József szavaltata sokkal jobban sikerült volna, ha őt a Doktissimus ki nem tanítja vala.

10. Induló. A főgymnasiumi férfikar, kivált a basz rész szabatosan énekel.

E közben elterjedt a teremben azon hír, hogy a Prolog felolvasója, a szép kezokból kapott koszoru által fellekesülve záradéku számon kívül a „Po za buski“ című nemzeti tánczot lejténi. De mert ez elmaradt s így nem volt Epilog, ám kerüljön záradékképen újból felszínre a Prolog, hiszen ez különben sem volt egyéb, mint a felolvasó talentuma számára: Nekrológ. T.

Mi hír hazánkban?

+ Az aratás megkezdődött, s nemcsak vidékünk-ről, de hazánk több részéből vett tudósításaink szerint az eredmény felülmúlja a várakozást. Minden napi kenyérünknek add meg nekünk ma!

+ Az országgyűlés folyvást alkotja a törvényeket, pedig képviselőink még egy szemmel a haz elnöke, vagy a szónok felé pillantanak, a másikkal pedig hazra felé kenesalitanak, s míg elméjük egyszázad része a tárgyaló törvény körül kóvályog, a kilenezvenkilenez része az otthoni aratók közt lebeg. Jól van-e ez így?

+ A nemzeti színház szünetel. Előadásokat benne most festők, kárpitosok, asztalosok, kőművesek tartanak. Vajon nem kielégítőbben működnek-e ezek, mint a rendes tagok nagyobb része?

+ Mindazáltal, ha valaki ez időtájban vidékről a fővárosba téved, nem kell német sángeroket, vagy német színházat keresnie, mert a budai krisztina városi szinkörben, s Pesten az Istvántéren magyar előadások tartatnak.

Városunk s vidékünk újdonságai.

Mindazon tisztelt urakat, kik lapunk eddigi számaint megtarták és még elő nem fizettek, tisztelettel felkérjük annak be- küldésére, mivel lapunk kiállítása igen sokat igényel. Mi részünkről igyekezni fogunk mind külesin, mind beltartalomra nézve a t. olvasóközönség igényeinek megfelelni.

× F. hó 2-án a Nagy Sándorné itteni novelde tulajdonosó által a Bathó kerében rendezett tánczpróba igen szépen sikerült. A nagyszámú pizeti leánykától kezdve egészen a kinyitlt rózsákig városunk szépvilága kitünően volt képviselve. A mulatság kiválólag kiviradtig a legzamatosabb kedvvel, legpezsgőbb élénkséggel tartott. A baziasszony igen tapintatosan viselte magát, figyelme mindenre s mindenkire kiterjedt. Szépeink közül kiemeljük a minapiakon kívül a Beleznay, Elefánti, Koller, Tarnay, Weninger sat. kisasszonyokat, s mint városunk vendégét a Pacsu kisasszonyt; e mythologiai alaknak szemei alkotásakor a természet megfosztá az eget két fényes esillagától, vagy a földregeget két ragyogó gyémántjától. Dehőnk pedig Eris almájáért jogosan versenyeztek bájos hölgyeinkkel. — A kétszeri siker, méltán felbátoríthatná ifjúsagunkat több ily estélye rendezésére.

× T. Blumenfeld Fülöp közös iskola igazgató tanító urnak, helyben. Jászberény 1874. Junius 25-én. Minthogy m. évi utolsó felélében iskolájában honvédim közül 22 hallgatták a tanfolyamot, és azokat őn nemcsak hogy kollőleg kiképezte, hanem még könyvekkel és írószerekkel is sajátjából látta el; és daczára annak, hogy mindezekért a legcélszerűbb díj vagy jutalomban nem részesült, — a f. évi tanfolyam elfogadására ismét ajánlkozott. A miért is el nem mulasztathom hazafini önteláldozásáért a szolgálat nevében köszönetemet nyilvánítani. Nyitrai s. k., őrnagy. — Mi ugyan nem részesítettünk azon figyelemben, hogy e nyilatkozat, az azt tevő által lapunk számára beküldetett volna, még is, de csak is egyedül az abban kiemelt ügybuzgó igazgató tanító iránti köteles elismerésből készséggel közöltük azt. Valóban igen szép volt Blumenfeld úrtól, hogy ott a hol nagyon is nagy szükség van rá, a szellemi művelődést terjesztetni buzgólkodott. Fogadja a hazánk művelődését szívén viselő minden igaz honfinak kegyeletes elismerését. Végül az igazság iránti ragaszkodástól szügmalmazva el nem hallgathatjuk, ama nyilatkozat azon naiv részét, mely bevallja, hogy a szegény szorgalmas tanító ügybuzgalmaért legkisebb díjban sem részesült, mihez kommentárt csak azért nem írunk, mert kommentálja emmagat.

× E hó 3-án szomorú napja volt Jászberénynek. Egynémely újdonszás, alias tollrágó kapva kap bármi Hiobs hírek után is, csakhogy lapját, mint hentes a hurkabélt, nyakra före betölthesse. Mi pedig, valahányszor szomorú hirt kell regisztrálnunk, a legelazorultabb szívvel tesszük azt. Kétszeresen pedig akkoron, midőn ama szörnyű clem: a

tűz pusztítását kell jelezni. Pedig ezúttal hármias ily fájdalomteljes feladat jutott számunkra. A fenti nap délelőtti óráiban, egyszerre csak Ferenczy János, s ifj. Parrai Imre urak a városháztérben elkiáltják magokat: Tűz van! És valóban a czukrászdához vezető közön át a Zagyvántali városrészből sűrű füst körölképezte a lángnyelvek valának láthatók. Ifj. Parrai úr szép lelkéberséggel először is a toronyőrt stentori hangon figyelmeztette, ki is megértvén őt, rögtön jelző a tűzvést. Mi is a szerencsétlenség helyszínére aietünk (?) Ez a városnak — tűzveszélyt illetőleg — legveszedelmesebb helye volt, mert itt sűrű rendetlen rakásban állanak a rozszant kis sárviskók. Méltán lehetett a legnagyobb veszélytől megemni. Azonban városunk ottalass foglalkozó lakossága ma is hű maradt e téren szép hírnevéhez, mert noha a tűznyelvek mindenfelé nyujtózkodtak, mégis csak 3 ház eset a dűhös elem martalékául. Az oltásnál kiűntették magokat T. Liker Ágoston, ifj. Parrai Imre, Kovács József úr tevőkénységükkel. Kléger József úr pedig elismerést érdemel azon emberbaráti figyelemért, hogy az udvarán állott vízzel telt hordót saját fogatán a tűzvést színhelyre hozatá. — Azonban e napon még kétszer kondult meg a vészharang, mindannyiszor tüzet jelezve. És ismételtlen elégett majd I, majd két ház. Tintánk nem elégett setét, e gyászos esetek kellő színbeleni esetelesére.

× Szomorú hír a pálinka főzőknek, legközelebb le- rkezett a pénzügyigazgatóságtól a városi tanács felterjesztése a f. évben saját szükségletükre pálinkát főzni vagy főztetni ohajtók érdekében tett intézkedésre vonatkozólag, mely szerint ez évre az engedély nem adatott meg és pedig azért, mivel a bejelentési összeírás a törvényes határidőben nem teljesített; hogy pedig ennek voltaképen ki az oka nem tudjuk, de kíváncsiak vagyunk rá, mert ily igen sokakat anyagilag érdeklő munkát benem terjesztésének okozója méltó hogy rendre utasítások.

× Az esők után bekövetkezett szeles száraz idő nagyban elősegítette a gabona érést, mindenfelé megkezdették a gazdák az aratást, úgy halljuk hogy a vám határában bő aratás nem mindentűl lesz, sokan csalódnak a termés eredményében, különösen a tavaszt illetőleg, a mennyiben az esővizet alkalmával szépen megújult tavaszi vetés nem volt képes egészen és teljesen kifejlődni, itt ott azonban látható igen jó gabona, de az oly csekély mennyiség a határhoz képest, miként biztosan elmondhatjuk már, hogy a vám határában a gabona termés nem lesz eléggé kielégítő: — kukorica, krumpli és egyéb vetemények még eddig szépen állanak, — habár e héten folytonosan járó nagy szeles idő igen megrongálta különösen a szép fejlődésnek indult kukoricát, széná ami kevés van, most vágják legtöbb helyen, azonban a kaszáló kopár, legeltetésre is alig használható, igen csodálkoznak sokan, hogy oly esők után milyenek e vidéken a mult hetekben jártak, a fű növéseben egyáltalában meg nem indult; ezt annak tulajdonítják, miként az eső után mindig hideg idők jártak.

× A főtérnen felállítandó artézi kút szivattyuja gyakran elromlik és e miatt ivóvíz tekintetében igen sok fennakadás van különösen azon város részen, hol a kút felállítva van. — Mindig is úgy lesz az nézetünk szerint, míg a város egy ily látogatott közközműt megfelelő szivattyú alkalmazásáról nem gondoskodik; a jelenleg oda alkalmazott szivattyú

megjárja egyes ház udvarában lévő kúthoz, de nem ily közközműt. Sokszor láttuk már ott a polgármestert, midőn az elromlott szivattyút igazították, és ebből azt gyanítjuk, hogy legközelebb a közönséget egy szép reggelen a célnak megfelelő szivattyú alkalmazásával fogja meglepni? elvárjuk.

× F. hó elsején viradóra Farkas Jenő helybeli birtokos ur lakásába tolvajok rontottak be, az ablak befeszítésével behatoltak a szobába, s onnét nagyobb értéket képviselő ezüst asztali készletet tolvajoltak el, azon nap reggel a mindenes gyermek elszökött és így alapos gyanú van, hogy e nagybbszerű tolvajlásban bünrészes, a nyomozódások folynak, és felteszszák a rendőrségről, hogy ez esetben fényes eredményt fognak felmutatni. No Sárkány Mihály uram itt az alkalom, most kell bizonyítékát adni rendőrgyí tudományának? azt már tudjuk mily meglegedetten szokott naponta a hűvös szobában pipálni, lassuk már egyszer kint a napon is, mert hiszen ez a valódi kötelessége és hivatása.

× Most szombaton éjjel a piac téréen egy kofa halva találtatott, halálának oka nem tudatik biztosan, de előre is azt gyanítják, hogy sorvasztó betegeskedése okozta halálát, sokan pedik beszélnek, hogy a szeszcs italokbani torakossága vitte volna a más világra. A hulla a kórházba szállítottatott.

Hogy áll a világ?

× Spanyolországban ágyuval, puskával, karddal — Franciaországban pedig szóval, tollal és tintával háborút viselnek. Angliában s Ausztria vagy Magyarországon számítgatnak, amott a sok millió hasznót, itt a több milliárd deficitet. Rómában a Vatikán szóval protestál minden foglalás s világi hatalmának megeseonkítása ellen. Viktor Emanuel kormánya pedig szó nélkül szép esendesen terjeszti ki mindinkább hatalmát az unita Itália fővárosában. Garibaldi pedig beteg, ha meghal, majd megsiratja vagy két olasz lány, t. i. leánya és veje. Ilyen a világ halála, Oroszország fölül, s lihegve lesi, hogy a trónörökös hoz-e Bécsből magyar cipőt, vagy legalább esel pimaszt (Csel nemzeti sütemény.) A szegény lengyelek pedig mindig halkabban éneklük ama nagyszerű nemzeti dallamukat „Még nem vesztett el Lengyelország!” Végre az eskimók, és lappok panaszkodnak, hogy sok a ezethal s kevés a halász. (De jó volna tőlünk egy csapatkát oda menesztetni. Talán ott több hasznukat vonnák, mert itt már ugyancsak mi hasznának.)

APRÓSÁGOK.

× Jászberény határában ez idén rendkívüli termést merünk jósolni, miután bizony hiszszük, hogy bugzó törekvésünknek sikerülend tiszta buzánkából kiirtani a konkolyt.

× Véletlenül ellesett párbeszéd, egy tudós, és egy nem tudós között:

„Igaz-e az amice, hogy maga a princípálisával szembeszállt?”

„Hát miután tottelgyogy sem vagyok független, legalább szóval akartam ilyennek látszani.”

„Tudja-e, hogy e hatalmas ur kegyvesztése = Laupasz!”

„Isten neki, akkor — miután a princípális urnak is ki áll a rudja, majd egyszerre fogunk megfutamadni, és pedig én --

ezt az egyet minden itteni kalamitásaim közbén hüven megőrizvén: ba lra, a Herr Prinzipál pedig — mostani ügyfordulatainál fogva jobbra menekülend.”

× A ros z nyelvek azt beszélnek, hogy Bittermann Ede kerületeink nyomdászja a közelebb lefolyt bérmlás alkalmából járult volna e szentséghez s hogy a keresztapa tisztét városunk országgyűlési képviselője végezte volna. Mi ezt nemesak kőszja — de malicziózus tendenciájú hírek nyilvánítjuk. Mert ha Bittermann urat, ki egész életét nagyobb városokban töltte, a vallásos ihlettség malasztja annyira körülte volna, hogy e szentség felvételét mostanig olhanyagolja, akkor ezen aktus mostani életmódja mellett a vallásosság legridegebb profanálása lett volna. Azért újból kijelentjük, hogy nem hiszszük miszerint Bittermann ur most bérmlakozott volna, még kevésbé pedig azt, hogy városunk képviselője ily végn gyereknél keresztatyaságot vállalt volna.

× F. hó 2-án a Bathó Nézi bácsi kertjében a nagyszerű, valóban köztetszében részesült táncvizigalomban a német sógoroknak egy kedves utánzója is megjelent, magán hordva a nemzeti jöletet, mely nem más mint ezen lelket s testet egyaránt gyönyörködtető: „fekete-sárga.” (Részünkről gyönyörködők bárki, de mi nem osztjuk ezen véleményt, sőt sajnálatunkat fejezzük ki, hogy magyar városban (magyar ifju?) fekete-sárga öltöny és magas czilinderben jelenjen meg. Szerk. *)

*) Beküldetett.

Hirdetmény.

A VI-ik tized 222-ik szám, és a IV-ik tized 153-ik szám alatti

LAKHÁZAK

örök áron eladandók.

Az utóbbi azonban bérbe is kiadó.

Büvebb tudósítás kapható Jenev Mihály ácsmester úrnál Jászberényben.

Árverési hirdetmény.

A nagykun kerület tulajdonát képező kunszentmártoni ház felbőb helyről nyert engedély folytán önkéntesen el fog árvereztetni; e célból 1874-ik évi jul. 20-ik, szükség esetén jul. 31-ik napjának reggeli 9 órája árverési határidőül kiűzetik; a mikor az árverés Kunszentmártonban a helyszínén fog megtartatni.

A kitűzött első határidőn a 10627 frtra becsült ház, csak a becsáron vagy azon felül, második határidőn becsáron alul is le fog ittetni.

Venni szándékozók azon figyelemzetetessel hivatnak meg, hogy az árverezni kívánók a becsár 10% az árverelő küldött kezéhez előlegesen letenni tartoznak, továbbá a részletes feltételeket az alórti hivatalában bármikor megtekinthetik.

Jászberény, 1874. jul. 3-án.

A jászkun ker. alkaptányja helyett:

Kerek József s. k., kerületi főjegyző.